

REVISIONAL CIVIL

ਐਰਿਕ ਵੈਸਟਨ ਸੀ.ਜੇ

ਮੁਰਾਰੀ ਲਾਲ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

1952

ਬਨਾਮ

April 22nd

ਮਦਨ ਲਾਲ,- (ਮੁਦਈ) 2. ਫਰਮ ਦੇਸ ਰਾਜ-

ਸੁਰਿੰਦਰ ਮੋਹਨ, - ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਜਵਾਬਦਾਰ

1950 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 632

ਕੋਡ of ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (V of 1908)—ਸੈਕਸ਼ਨ 11, 21 ਅਤੇ 115— Res judicata — ^-W ਨੈੱਟ ਇਟਰ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ — ਧਾਰਾ 115, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 21 ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ — ਵਿਵੇਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਾ ਦੇਣਾ ਜਦੋਂ ਅਭਿਆਸ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਆਯੋਜਿਤ:-

(

- (i) ਕਿ Resjudicata ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਧਾਰਾ 115 ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜੋਏ ਚੰਦ-ਲਾਲ ਬੱਤ ਯੂ ਬਨਾਮ ਕਮਲਕਸ਼ਾ (1), ਫਾਲੋ ਐਡ.

- (ii) ਕਿ ਧਾਰਾ 21, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ "ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ" ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ;

- (iii) ਕਿ ਵਿਧੀ ਇਹ ਸਾਧਨ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 115, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਉਚਿਤ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

- (1) 76 1. A. 131 ਪੰਨਾ U2-A 'ਤੇ। L.R. IMS PC 239.

ਮੁਰਾਈ ਲਾਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ, C.vil ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਲਈ

ਸ੍ਰੀ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ, ਸਬ-ਜੱਜ

1 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ V'

ਸੰਸਥਾ

ਮਦਨ ਲਾਲ ਕਲਾਸ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਨੇ ਮਿਤੀ 23 ਅਕਤੂਬਰ, 1950 ਨੂੰ
ਇਹ ਫੜਿਆ ਸੀ ਕਿ
(ਮੁਦਈ) 2. ^, ਮੁਦਈ ਇਸ ਨੂੰ 'mt.
ਫਿਨ ਦੇਸ ਰਾਜ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ.
ਸੁਰਿੰਦਰ
ਮੋਹਨ ਰੂਪ ਚੰਦ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸੀ.

ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

Eric Weston,
C. J.

ਐਰਿਕ ਵੈਸਟਨ, ਸੀ ਜੇ, ਇਸ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਇਹ ਸਬੰਧ ਹਨ। 29 ਮਾਰਚ 1949 ਨੂੰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਤਹਿਸੀਲ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਅਬੋਹਰ ਮੰਡੀ ਦੀ ਇੱਕ ਫਰਮ ਦੇਸ ਰਾਜ 'ਸਵੇਰਦਾਰ ਮੋਹਰ' ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਮਦਨ ਲਾਲ ਨੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਫਰਮ ਦੇ ਦੋ ਸਾਬੀਆਂ ਦੇਸ ਰਾਜ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਰਾਰੀ ਲਾਲ ਨਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਮੋਹਨ, ਮੁਲਕ ਰਾਜ, ਤਿੰਨੋਂ ਅਬੋਹਰ ਮੰਡੀ ਦੇ ਅਤੇ ਫਰਮ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲ ਦੇਸ ਰਾਜ-ਸੁਰਿੰਦਰ ਮੋਹਨ, ਇੱਕ ਜੈਤ > *.ਪਟਿਆਲਾ ਦਾ ਦੇਵੀ ਦਿਆਲ, ਇੱਕ ਸੂਰਜ ਭਾਨ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਾਪੁੜ ਦਾ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਭਿਵਾਨੀ ਦਾ। ਹਿਸਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਸੀ, ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਬੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇਵੀ ਦਿਆਲ, ਸੂਰਜ ਭਾਨ ਅਤੇ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਸਨ, ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਬੀ ਮਿੰਟਗੁਮਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਭਾਗ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ ਫਰਮ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਭਾਗੀਦਾਰ ਨਾਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸਨ, ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਮੁਦਈ ਨੇ 1948 ਦੇ ਡਿਸਪਲੇਸਡ ਪਰਸਨਜ਼ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰ XVIII ਦੇ ਤਹਿਤ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਤੁਸੀਂ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀ ਸੀ।

ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ, ਅਰਥਾਤ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਦਈ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਿਵਾਸੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਇਹ ਸਵਾਲ

* ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਵਸਨੀਕ। ਉਹ
ਇਸ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ
ਵਾਪਸੀ-ਫਰਮ ਦੇਸ ਰਾਜ ਨੇ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਮੁਦਈ
ਨੂੰ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕੀਤਾ। ਮੋਹਸਮ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਿਵੇਂ
ਕਿ ਉਹ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XLHI, ਨਿਯਮ 1 (a) ਐਰਿਕ ਵੈਸਟਨ ਦੇ ਅਧੀਨ
ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੀ.ਜੇ. ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ 10 ਜਨਵਰੀ 1950 ਨੂੰ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 12 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ,
ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਅਤੇ ਲੜ ਰਹੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ
ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,
ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਨੇ ਦੋ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ-

Murai Lal
v.
Madan Lal
(Plaintiff) 2.

1. ਕੀ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ?
2. ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐਸ. ਗੰਭੀਰ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ ਪੋਰ, ਮਿਤੀ 10 ਜਨਵਰੀ 1950 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਹੈ?

ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਨਾਂਹ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ
ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ " ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਅਸਾਧਾਰਨ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ
ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਨ "। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਰਜ਼ੀ ਮੁਰਾਰੀ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ
ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹੈ।

ਅਧੀਨ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪੰਜਾਬ ਅਦਾਲਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਵਿੱਚ
ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:-

27. (1) ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ
ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

Murai Lal
v.
Madan Lal
(Plaintiff) 2.
Firm Des Raj
Surinder
Mohan

(2) ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਅਧੀਨ ਜੱਜ
ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ, ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ
ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ 'ਸਥਾਨਕ
ਸੀਮਾਵਾਂ' ਸਮਝੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। " ~

Eric Weston,
C. J.

ਮੁਦਈ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ,

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ 10 ਜਨਵਰੀ 1950 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਜੱਜ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪੂਰੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਭਾਵੇਂ ਸਹੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਗਲਤ, ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਗਲਤ ਸੀ, ਨੂੰ "ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ" ਵਜੋਂ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣਾ ਉਪਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਹ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨਿਆਂਇਕ ਬਣ ਗਿਆ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇੱਕ ਸੀ ਜੋ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਸੀ. ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਉਸਦਾ ਇਨਕਾਰ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਗਲਤ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਇੱਕੋ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਕਿ ਵਿਧਾਨਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਤੇ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਧਾਰਾ 11 ਦੀਆਂ ਮਨਾਹੀਆਂ ਦੇ ਉਲਟ ਕਾਰਵਾਈ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧਣ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਾਮਲਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਚੰਦ ਲਾਲ ਬਾਬੂ ਬਨਾਮ ਕਮਲਕਸ਼ਾ ਮੁਰਾਈ ਲਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ

(1) ਜਿੱਥੋਂ p^AC 142 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ-,

ਮਦਨ ਲਾਲ

iv

T

LJJ ■ (ਮੁਦਈ) 2.

ਭਾਰਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਸਟਿੱਚ dedSiohs pfohipt ਦੀ

Surinder
MehnA

SohiC ;, . . . "ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦਾ ਟੀਓਟ ^{En e^ S j°} ਹੈ" ਹਮੇਸ਼ਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

* ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ; ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ, ਫਿਰ ਵੀ

ਘੱਟ, ਜੇਕਰ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਏ) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਸ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (c) ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਮੁੰਨਾ ਲਾਲ (2) ਦੇ ਵੀ .

* ਅਤੇ ਹਰੀ ਭੀਕਾਜੀ ਬਨਾਮ ਨਾਰੋ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ (3)

ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ (ਗਲਤ, ਭਾਵ, ਹਾਈ (ਕੋਰਟ) ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ , ਲਿਮੀ ਦੇ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ

tation ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ res i judicata ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ

^ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ

ਡਬਲਯੂ . ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ, ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। "

, ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 11 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ।

⁴ ਕੋਡ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ । ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ

(1) 76 ਆਈਏ 131

(2) ILR (1927) 49 ਸਾਰੇ. 454

(3) I, LR (1885) 9 ਬੋਮ. 432

Murai Lal
v.
M* dan Lal
(Plaintiff) 2.
Firm Des Raj
Surinder
Mohan
Eric Weston,

ਸੀ.ਜੇ

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਰੱਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਧਿਰ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਦਰਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। .

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਖ਼ਤ ਕੇਸਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕਈ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਮਾੜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਨੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸਦੇ ਲਈ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਓਨਾ ਹੀ ਅੰਤਮ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਚੁਣੌਤੀ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। It ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਉਚਿਤ ਉਪਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 1 ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਤੱਥ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਫਿਰੋਜ਼ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। -. ਪੋਰ ਕੋਰਟ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, - ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਨੂੰ

ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ